

Obsah

1	Respirační onemocnění u donošených a lehce nezralých novorozenců	15
1.1	Důležité pojmy	16
1.2	Plicní patologie	17
2	Perinatální asfyxie	22
2.1	Příčiny perinatální asfyxie	22
2.2	Diagnostika perinatální asfyxie	23
2.3	Patofyziologie hypoxicko-ischemické encefalopatie (HIE)	24
2.4	Terapie perinatální asfyxie	27
2.5	Prognóza	30
3	Infekce	31
3.1	Kategorie bakteriémie/sepsy (BSI)	31
3.2	Incidence	32
3.3	Rizikové faktory vzniku neonatálních infekcí	32
3.4	Patofyziologie bakteriální infekce/sepsy	33
3.5	Diagnostika sepsy	33
3.6	Etiologická agens neonatální sepsy/infekce	34
3.6.1	Bakteriální agens	34
3.6.2	Mykotické infekce	40
3.6.3	Virové neonatální infekce	41
3.6.4	Diagnostika etiologického agens	42
3.7	Terapie	43
3.8	Prognóza	45
4	Hyperbilirubinémie	46
4.1	Dělení novorozenecké žloutenky	47
4.2	Doporučené postupy	48
4.3	Diagnostika	48
4.4	Léčba	50
4.5	Nejčastější a nejvýznamnější hyperbilirubinémie	52
4.5.1	Hemolytické žloutenky	52
4.5.2	Žloutenky způsobené defekty konjugace	54
4.5.3	Žloutenka kojeného dítěte	55
4.5.4	Konjugované žloutenky	56
4.6	Závěr	58

5 Kardiovaskulární nemoci.....	59
5.1 Skupina: poruchy krevního tlaku – hypotenze	59
5.2 Skupina: poruchy srdečního rytmu – arytmie.....	63
5.3 Skupina: vrozené srdeční vady (vitium cordis)	65
6 Onemocnění ledvin	71
6.1 Definice.....	71
6.2 Prenatální období	71
6.3 Postnatální období.....	71
6.3.1 Prerenální příčiny – inadekvátní renální perfuze u primárně nepoškozených ledvin (85 %).....	72
6.3.2 Renální příčiny – poškození parenchymu ledvin (11 %).....	72
6.3.3 Postrenální příčiny – poruchy vylučování moči (4 %)	72
6.4 Diagnostika	72
6.5 Léčba	74
6.6 Prognóza	74
7 Neurologické problémy u novorozence	75
7.1 Etiologie	75
7.2 Vyšetření při patologických neurologických projevech (obecně)	75
7.3 Klinické projevy	76
7.3.1 Hypotonie u novorozence	76
7.3.2 Hypertonie – zvýšené svalové napětí	76
7.4 Nejčastější příčiny abnormálního neurologického stavu novorozence.....	77
7.4.1 HIE – viz kapitola Perinatální asfyxie.....	77
7.4.2 Intrakraniální krvácení (u доношенého novorozence).....	77
7.4.3 Infekce CNS – bakteriální verus virová	77
7.4.4 Parézy periferních nervů:	77
8 Křeče u novorozence	79
8.1 Definice	79
8.2 Klasifikace novorozeneckých křečí	79
8.3 Etiologie	80
8.4 Diagnostika	80
8.5 Terapie.....	80
8.6 Prognóza	80
9 Hematologické problémy novorozence	82
9.1 Anemie – nedostatečné množství červených krvinek	82
9.1.1 Anemie ze zvýšených ztrát.....	83
9.1.2 Anemie ze zvýšeného rozpadu	83
9.1.3 Anemie ze snížené tvorby.....	84

9.2 Polycytemie	84
9.3 Poruchy koagulace.....	84
10 Kožní onemocnění novorozence.....	86
10.1 Běžné novorozenecké kožní jevy	86
10.2 Infekční kožní projevy	87
10.2.1 Celkové infekce.....	87
10.2.2 Lokální kožní infekce	88
10.3 Vaskulární anomálie.....	89
10.4 Pigmentové léze	89
10.5 Genodermatozy	90
10.5.1 Epidermolysis bulóza congenita	90
10.5.2 Ichtyózy	90
10.5.3 Incontinentia pigmenti	90
10.5.4 Aplazia cutis congenita.....	90
10.6 Diagnostika, terapie a prognóza	90
11 Porodní traumatismus, chirurgická onemocnění u novorozence	92
11.1 Porodní poranění novorozence	92
11.2 Chirurgická onemocnění novorozence	93
12 Poruchy metabolismu cukrů.....	95
12.1 Hypoglykemie	95
12.2 Hyperglykemie.....	96
13 Dítě diabetické matky.....	97
14 Metabolické odchylky, neprospívání novorozence.....	101
15 Důležité endokrinologické otázky v neonatologii.....	104
16 Vrozené vývojové vady	110
17 Závažná onemocnění matky, ovlivňující plod a novorozence.....	114
18 Abstinenční syndrom novorozence	117

Donošený novorozenec

**PRO SESTRY
Z NOVOROZENECKÝCH ODDĚLENÍ**

Díl II

**Diagnostické, vyšetřovací
a terapeutické postupy
u donošených novorozenců**

Zbyněk Straňák

Marcela Černá

Petra Šaňáková

Obsah

1 Prenatální diagnostika	13
2 Vícečetné těhotenství.....	17
3 Úvod do problematiky resuscitace	20
4 Monitorování novorozenců.....	41
5 Poporodní adaptace donošeného novorozence a její poruchy	46
5.1 Poporodní adaptace novorozence	46
5.2 Poruchy poporodní adaptace novorozence.....	47
6 Stanovení gestačního stáří a posouzení trofiky	51
6.1 Posouzení gestačního stáří	51
6.2 Posouzení trofiky	55
6.2.1 Hypotrofie plodu	55
6.2.2 Hypertrofie plodu.....	56
7 Vyšetření novorozence	58
7.1 Ošetření a vyšetření novorozence po porodu.....	58
7.2 První vyšetření novorozence.....	59
7.2.1 Somatické vyšetření novorozence	59
7.2.2 Neurologické vyšetření.....	64
7.2.3 Screeningové vyšetření	66
8 Laboratorní vyšetření.....	72
9 Mikrobiologické vyšetření	74
10 Zobrazovací metody	76
10.1 Ultrasonografie (USG).....	76
10.2 Rentgenologické vyšetření (RTG)	78
10.3 Magnetická rezonance (MRI)	80
11 Lehce nezralý novorozenec	81
12 Nedonošený novorozenec	84
12.1 Závažné diagnózy se zásadním vlivem na mortalitu, morbiditu a dlouhodobý outcome nezralých novorozenců.....	85
12.1.1 Neurologická problematika	85
12.1.2 Respirační problematika.....	86

12.1.3	<i>Problematika GIT</i>	87
12.1.4	<i>Retinopatie (ROP) nedonošených</i>	87
12.1.5	<i>Infekční komplikace</i>	88
13	Dlouhodobé sledování rizikových novorozenců	89
14	Farmakologie novorozence	91
15	Právní problematika v neonatologii	93
15.1	Obecné právní předpisy	93
15.2	Specifika neonatologie	98

Donošený novorozenec

**PRO SESTRY
Z NOVOROZENECKÝCH ODDĚLENÍ**

Díl III

Kojení

**Marcela Černá
Jana Kollárová**

Obsah

1 Úvod.....	11
1.1 Historie kojení.....	11
1.2 Péče o novorozence dříve a dnes	13
1.3 Laktační poradenství.....	15
1.4 Kojení – právo každého dítěte i matky	16
2 Vývoj a anatomie mléčné žlázy	20
2.1 Vývoj mléčné žlázy	20
2.2 Anatomie mléčné žlázy.....	21
2.3 Vrozené a získané vady prsů	22
3 Fyziologie mléčné žlázy.....	24
3.1 Fyziologie laktace.....	24
3.2 Enteromammární osa	25
4 Zásady zahajování kojení	26
4.1 Desatero	26
4.2 Technika kojení.....	30
4.3 Polohy při kojení.....	30
5 Kojení ve speciálních situacích	36
5.1 Kojení po císařském řezu.....	36
5.2 Kojení dvojčat a vícčrat	36
5.3 Kojení dětí s vrozenými vadami	38
5.3.1 Kojení dětí s morbus Down	38
5.3.2 Kojení dětí s rozštěpem	39
5.3.3 Kojení hypotonického dítěte	39
5.3.4 Kojení spavého dítěte	40
5.3.5 Kojení dítěte se žloutenkou.....	40
5.4 Kojení late preterm novorozenců	40
5.5 Kojení nedonošených dětí	43
6 Řešení obvyklých problémů kolem kojení	45
6.1 Ragády.....	45
6.2 Bolestivé nalití prsů	48
6.3 Retence mléka v mléčné žláze	49
6.4 Mastitis puerperalis	50
7 Pomůcky ke kojení a odsávačky mateřského mléka	53

8 Mléčná banka.....	61
9 Výživa a režim kojící matky	65
9.1 Kojení a alkohol.....	66
9.2 Kojení a kouření.....	66
9.3 Kojení a kofein	67
9.4 Návštěva solária a sauny při kojení	67
9.5 Hubnutí a cvičení v průběhu kojení.....	68
10 Situace týkající se kojení.....	69
10.1 Hodnocení růstových parametrů plně kojených dětí.....	69
10.2 Syndrom nedostatku mateřského mléka	69
10.3 Syndrom bělavé bradavky.....	72
10.4 Alergická proctocolitis plně kojených dětí.....	73
10.5 Žloutenka kojeného dítěte a žloutenka špatné kojeného dítěte	75
10.6 Kojení a vakcíny.....	76
10.7 Kojení po operačních výkonech na prsu	78
10.8 Tandemové kojení	78
10.9 Antikoncepční účinek kojení.....	78
10.10 Kojení a menstruace.....	78
10.11 Kojení na veřejnosti.....	79
11 Léky na podporu kojení	80